

JESIEŃ Z PADDINGTONEM

materiały edukacyjne
dla nauczycieli i edukatorów

PROGRAM REKOMENDOWANY PRZEZ
 **Budząca
Się Szkoła**

Spis treści

Paddingtonowe zabawy ruchowe	 4
Paddingtonowa Szkoła Współpracy	 9
Karty pracy	 10
Paddingtonowe zabawy plastyczne	 12
Projekt „Wszystkie niedźwiedzie świata”	 14
Tematy do dyskusji	 18
Podsumowanie jesieni z Paddingtonem	 19

Zapraszamy do miesiąca zabaw z misiem Paddingtonem!

Cel: przedstawienie misia Paddingtona jako podróżnika, odkrywcy,
z którym każde dziecko może przeżyć niezapomniane przygody.

3 kierunki pracy z misiem Paddingtonem:

1

KONTEKST KULTUROWY

(poznajemy Londyn i elementy kultury brytyjskiej)

2

ROZWIJANIE UMIEJĘTNOŚCI ZDOBYWANIA I PORZĄDKOWANIA WIEDZY

(Projekt badawczy „Wszystkie niedźwiedzie świata” opisany krok po kroku)

3

ĆWICZENIA ROZWIJAJĄCE WSPÓŁPRACĘ I KREATYWNOŚĆ DZIECI

Pracuj twórczo – co to znaczy?

- › Nie zakładaj istnienia jedyne go słusznego rozwiązania, jedynej słusznej odpowiedzi.
- › Pobudzaj do myślenia poza schematami.
- › Pozwól dzieciom na porażki, bo one wiele nas uczą.
- › Wiele zabaw nie musi albo wręcz nie może odbyć się według ściśle zaplanowanego schematu – eksperymentuj, modyfikuj, bądź elastyczny/a!
- › Zachęcaj dzieci do zadawania pytań.
- › Otwórz się na pomysły dzieci, podążaj za nimi (na ile to możliwe).
- › Nie odrzucaj żadnych pomysłów, ale zachęcaj do szukania argumentów za i przeciw.

Co znajdziecie w tym zestawie:

- › **Paddingtonowe zabawy ruchowe** – bo czytanie trzeba czasem przerwać, by się trochę poruszać.
- › **Paddingtonową Szkołę Współpracy**, czyli zabawę, w której dzieci poćwiczą współdziałanie.
- › **Karty pracy** – dla tych, którzy podczas słuchania lubią się czymś zająć.
- › **Paddingtonowe zabawy plastyczne** – by rozwijać pasję do tworzenia.
- › **Projekt badawczy „Wszystkie niedźwiedzie świata”** – by dzięki Paddingtonowi uczyć dzieci, jak zdobywać wiedzę o świecie.
- › **Misiowa piosenka** – by wesoło rozpocząć/skończyć każde wspólne spotkanie z Paddingtonem.
- › **Paddingtonowy przepis kulinarny** – by wspólnie coś zlasuchować.
- › **Ważny temat do dyskusji** – by po przeczytaniu przygód misia porozmawiać o ważnych sprawach.

Ponadto każda zabawa opatrzona jest instrukcją dla nauczyciela,
a także wskazówką, jak nawiązać do lektury.

Miłej zabawy!

Paddingtonowe zabawy ruchowe

1. Kolej podziemna

Potrzebne wam będą:

krzesła, bilety w różnych kolorach, inne sprzęty zależnie od wariantu rozbudowania zabawy.

Nawiązanie do książki:

Paddington bardzo chciał przejechać się metrem. Nie doszło do tego za pierwszym razem – wtedy jeździł dużo, ale tylko ruchomymi schodami. Gdyby jednak wsiadł do kolejki, musiałby być bardzo czujny, bo londyńskie metro jest niezwykle rozległe.

Pobawmy się w metro, gdzie czujność, uważne słuchanie i refleks bardzo się przydadzą!

Przebieg zabawy:

Podziel grupę (zależnie od ilości osób) na zespoły, np. po 5–7 osób. Dzieci siadają na krzesłach ustawionych jak pociągi – jedno za drugim. Każde otrzymuje bilet z numerem swojego miejsca (od 1 do np. 7). W każdym pociągu (bo zakładamy, że jest ich minimum dwa) bilety są w określonym kolorze (np. czerwone, zielone, niebieskie). Kiedy pasażerowie są już gotowi, rozlega się gwizdek i pociągi ruszają – w tym czasie dzieci mogą śpiewać lub słuchać piosenki. Na twój sygnał (np. gwizdek lub po przerwaniu muzyki) pada hasło z nazwą stacji metra i instrukcja ruchowa dla pasażerów.

Przykłady:

- **stacja Alperton** – w każdym pociągu przesiadają się/zmieniają się miejscami pasażerowie z miejsc 2 i 5/z nr biletu 2 i 5;
- **stacja Angel** – z kolejki czerwonej i niebieskiej wysiadają pasażerowie z miejsc 1 i 4, kupują (szukają w sali i zabierają) szybko coś żółtego i wsiadają z powrotem;
- **stacja Baker Street** – zamieniają się między pociągami pasażerowie z ostatnich miejsc;
- **stacja Brixton** – awaria metra, wszyscy pasażerowie opuszczają wagony i oczekując na usunięcie usterki robią 5 przysiadów, 5 podskoków i 5 skłonów. Awaria usunięta, wracamy do kolejek;
- **stacja Canada Water** – pasażerowie z parzystymi numerami miejsc (o ile dzieci np. w zerówce znają to pojęcie) wysiadają, bo widzą na tej stacji swojego znajomego. Zamieniają z nim kilka słów i wracają do wagonu;
- **stacja Green Park** – pasażerowie ze wszystkich kolejek wysiadają i zmieniają linie przy okazji zamieniając się biletami;
- **stacja Hyde Park Corner** – wysiadają pasażerowie z pociągu czerwonego, by poleżeć przez chwilę na trawie w Hyde Parku;
- **stacja Old Street** – kontrola biletów (nauczyciel przechodzi sprawdzając, czy zgadza się kolor biletu i czy dziecko zna cyfrę zapisaną na swoim bilecie)
- **stacja Queensway** – koniec trasy, wysiadamy i robimy sobie pamiątkowe zdjęcie.

Warianty:

- › możemy podróżować nie metrem a pociągiem, poznając nazwy miast w GB lub możemy przesiąść się do pociągów w Polsce i poznawać miasta w naszym kraju;
- › możemy wymyślać wiele innych wariantów przesiadek i zadań (np. jak w zabawie „wszyscy którzy... mają na sobie spodnie, coś brązowego...”);
- › pasażerowie mogą mieć ze sobą różne bagaże (realne lub w postaci emblematów rysunkowych albo słów do czytania w grupach starszych), które można wykorzystywać jako hasła wywoławcze do przesiadek (zmieniają miejsca pasażerowie z parasolami, z walizkami, z aparatami fotograficznymi itd.).

Czy wiecie, że... :

- › Metro w Londynie jest najstarsze na świecie! Powstało ponad 100 lat przed tym, jak Polacy zabrali się do budowy warszawskiej linii. Kiedy powstawało, Twojej prababci nie było jeszcze na świecie!
- › Niby metro jest pod ziemią, ale ponad połowa londyńskiej trasy znajduje się nad ziemią.

2. Akrobacje z walizką

Potrzebne wam będą:

krzesła, bilety w różnych kolorach, walizki, czyli większe pudełka po butach lub kartony, np. po artykułach spożywczych. Żeby zabawa miała jeszcze większy klimat warto pudełka zamienić w prawdziwe walizki. Jak? To kwestia dostępnych materiałów i pomysłowości. Można pomalować je farbami na dowolny kolor i obkleić znaczkami/naklejkami z różnych miejsc lub udekorować w sposób wybrany przez dzieci. Istotna jest trwałość, bo walizka będzie wykorzystywana do zabaw ruchowych.

Nawiązanie do książki:

Paddington miał swoją ukochaną walizkę, z którą prawie nigdy się nie rozstawał. Nosił w niej wszystkie szczególnie cenne dla siebie rzeczy. Zabierał walizkę ze sobą nawet wówczas, gdy wcale nie było łatwo się z nią poruszać i stanowiła pewne utrudnienie. Spróbujemy, jak to jest?

Przebieg zabawy:

W takt ulubionej muzyki dzieci chodzą:

- › z walizką nad głową i na sygnał nauczyciela (lub gdy muzyka przestaje grać) zastygają w wymyślonej pozie;
- › następnie przekładają walizkę z ręki do ręki z przodu i z tyłu (aby „poruszała się” po okręgu) i znów na sygnał zastygają w nowej wymyślonej pozie;
- › następnie siadają na podłodze, zginają nogi w kolanach, podpierają się dłońmi jak w siadzie, trzymają walizkę między kolanami, próbują kręcić się na pośladkach dookoła i znów na sygnał zastygają w nowej wymyślonej pozie;
- › następnie stojąc i trzymając walizkę między nogami próbują skakać w miejscu i znów na sygnał zastygają w nowej wymyślonej pozie;

- następnie stają w parach naprzeciwko siebie i na rytmicznie intonowany przez nauczyciela sygnał wymieniają się kilka razy walizkami tak, aby im nie wypadły. Na koniec znów mogą zastygnąć w wymyślonej pozie – tym razem jako para.

Warianty:

- można dodać rozgrzewkę;
- zadania do wykonania można wymyślać dowolnie – zależnie od ilości dzieci, przestrzeni sali, stopnia zaangażowania grupy;
- można wykorzystać dodatkowe atrybuty np. krzeselka jako miejsca/ławeczki, na których kończymy daną sekwencję ruchową, i z użyciem których wymyślamy akrobatyczną pozę.

3. Sztafeta z walizką

Potrzebne wam będą:

jak poprzednio.

Przebieg zabawy:

Dzieci – jedną drużyną – ustawiają się w kręgu lub szeregu. Pierwsza osoba w każdej podgrupie trzyma walizkę za uchwyt i podaje kolejnej osobie, która przechwytuje ją również za uchwyt. Taki sposób podawania obowiązuje do ostatniej osoby, która na znak ukończenia zadania stawia walizkę przed sobą (lub w wyznaczonym wcześniej miejscu – np. na krześle stojącym w pewnej odległości). Kolejne odsłony zabawy to podawanie walizki w inny sposób – oburącz z wyciągniętymi do przodu rękoma, nad głową, między nogami za plecami, z podskokiem, przesuwając po podłodze itd. (korzystając z pomysłów własnych).

W tej wersji unikaj elementu rywalizacji, możesz natomiast ustanawiać rekord grupowej współpracy – licząc czas podawania sobie walizki (w każdej sekwencji lub zbiorczo w wybranych 3 lub 5) albo licząc ilość „awarii” i redukując je, w miarę możliwości, przy kolejnych próbach.

Warianty:

Dzieci stoją w kilkusobowych drużynach (jak w wyścigach sztafet) – jedno za drugim. Każda z drużyn ma swoją walizkę i wyznaczony „tor” poruszania się. Wygląd trasy zależy od ilości miejsca i umiejętności psychofizycznych dzieci, tak by zabawa stanowiła wyzwanie, ale była przy tym bezpieczna i przyjemna. Rodzaje torów:

- najprostsza to linia wyznaczona np. taśmą malarską, na końcu której znajduje się plastikowy pachołek albo krzesło. Pierwsza osoba biegnie z walizką na koniec linii, obiega pachołek i wraca przekazując walizkę zawodnikowi, który stoi teraz na początku rzędu. Sztafetę można modyfikować, prosząc dzieci, by przy pachołku/krześle zrobiły 2 przysiady, włożyły coś z leżących obok przedmiotów do walizki, krzyknęły słowo zaczynające się na literę M (jak miś) itd.;
- bardziej skomplikowana wersja zakłada dodatkowe atrakcje na torze, np. obręcze/szarfy, do których należy wskakiwać, zrolowany koc, po którym należy przejść jak po kładce, kilka krzesełek/lub plastikowych cegieł, na które należy się wspiąć po drodze itd.;

- można wyznaczyć bardziej kręty tor z umieszczonymi co jakiś czas rysunkowymi symbolami (jak znaki drogowe). Znaki te wyznaczają sposób poruszania się na danym odcinku trasy, np. idź z ugiętymi kolanami, idź na palcach, idź z piętami do wewnątrz (jak pingwin) itd.;
- można zorganizować taką sztafetę/ścieżkę dla par, aby dzieci niosły walizkę w 2 osoby. Wtedy trasę i ewentualne atrakcje na niej dobieramy tak, by była możliwa dla pary.

Czy wiecie, że...

Walizki „chodziły” kiedyś na smyczy! Pewien Amerykanin, Bernard D. Sadow, wracał z całą rodziną z podróży z Aruby, ciągnąc dwie ciężkie walizki. Spocony i zziębnięty, widząc tragarzy przewożących na wózkach góry bagażu, doznał olśnienia: bagaż musi mieć koła. W 1970 roku (czyli wtedy, kiedy Wasze Babcie były jeszcze młode) wprowadził na rynek pierwszą walizkę na kółkach! Początkowo walizki miały cztery kółka i ciągnięto je za pomocą cienkich pasek przypominających smycz.

4. Niedźwiedzie ścieżki sensoryczne

Potrzebne wam będą:

plastikowe pojemniki, do których można schować np. kasztany, klocki wafle piankowe/gumowe, folię bąbelkową, ścinki tkanin, wypełnienie z silikonowej poduszki, papier z niszczarki, plastikowe zakrętki od butelek itd.

Nawiązanie do książki:

Gdy Paddington mieszkał w Peru, przemierzał z pewnością tamtejsze lasy i góry. Potem – już w GB – chadzał po londyńskich chodnikach, po trawie w parku, posadzce w teatrze, dywanach u państwa Brownów, piasku na plaży... Ciekawe, który rodzaj podłoża był dla niego najprzyjemniejszy, który przywodził jakieś wspomnienia o rodzinnych stronach, czy był taki, którego wyraźnie nie lubił, bo przecież chodził bez butów...

Przebieg zabawy:

Przygotuj ścieżkę sensoryczną wraz z dziećmi – ułóżcie trasę, której pokonanie będzie polegać na przechodzeniu przez kolejne pojemniki. Poszczególne rodzaje podłoża mogą się powtarzać, jeśli zabrakłoby różnego rodzaju wypełniaczy, a chcielibyśmy mieć tyle odcinków trasy, ile jest dzieci w grupie. Potem możecie:

- pobawić się w zagadki: gdzie jest teraz Paddington/na czym stoi? (ochotnicy w skarpetkach lub z bosymi stopami i z zamkniętymi oczami doprowadzani są do jednego odcinka ścieżki i badając podłoże wymyślają, na czym stoi Paddington);
- ustawiamy się w pociąg i przechodzimy przez ścieżkę. Na hasło „stop” dzieci zatrzymują się i wybrane osoby mówią, gdzie jest Paddington, z jakim miejscem kojarzy im się podłoże, na którym stoją;
- ustawiamy pojemniki w rozsypce. Dzieci poruszają się po dywanie w swobodny sposób, na hasło nauczyciela szukają pojemnika odpowiadającego instrukcji, np. Paddington na plaży, Paddington na trawie (w Hyde Parku), Paddington na dywanie, Paddington w lesie, Paddington na skale, Paddington na wakacjach... (hasła mogą być bardzo konkretne lub bardziej otwarte z możliwością różnych wyborów, zależnie od indywidualnych skojarzeń dzieci).

Czy wiecie, że...

żyjący ponad dwa tysiące lat temu Hipokrates (uważany za ojca współczesnej medycyny i metod leczenia) mawiał: „Najlepsze obuwie – to brak obuwia”.

Chodząc boso hartujemy organizm, masujemy stopy, dzięki czemu sprawniej działają różne nasze narządy i stajemy się bardziej uważni – najpierw uważamy, by nie stanąć na czymś, co mogłoby zranić nam stopę, zwracamy uwagę na kamienie, owady i inne drobne zwierzątka... Gdy przyzwyczaimy się do tego sposobu poruszania, zaczynamy czuć więcej – ciepło, zimno, szorstko, gładko, miękko, twardo itd.

5. Wyścigi niedźwiedzi (najlepiej – w plenerze!)

Potrzebne wam będą:

narysowane przez dzieci ciasteczka z marmoladą lub coś, co może je symbolizować, np. piłeczki pingpongowe.

Nawiązanie do książki (niebezpośrednie):

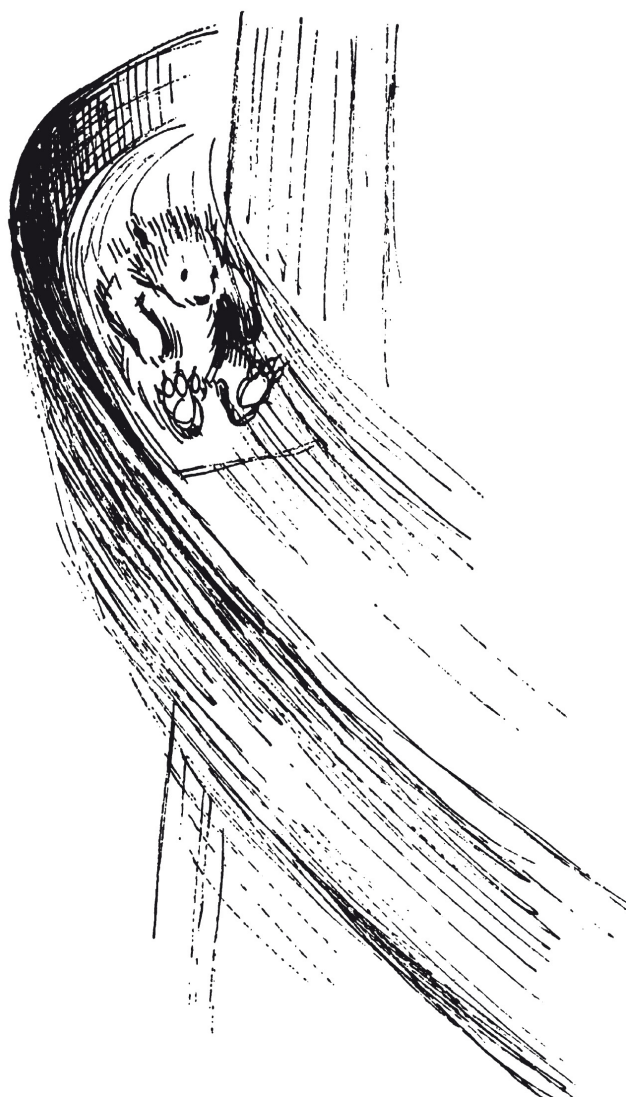
Paddington nie należał co prawda do misiów sprinterów, ale kiedy było trzeba, potrafił wykazać się dobrym tempem i zwrotnością, np. na ruchomych schodach. Wyobraźmy sobie, że oto w Londynie otworzono nową kawiarnię i w dzień otwarcia – by zachęcić klientów – rozdawane są ciasteczka z marmoladą... Czy Paddington stanąłby do wyścigu?

Przebieg zabawy:

Dzieci stają w kilku szeregach na wyznaczonej linii. Po przeciwnej stronie znajduje się koc-kawiarnia z rozłożonymi piłeczkami pingpongowymi symbolizującymi ciasteczka lub narysowanymi ciasteczkami. Na sygnał zawodnicy biegną po „ciasteczko” i wracają z nim do swojej drużyny. Wyścig kończymy, gdy z kawiarni znikną wszystkie ciasteczka...

Warianty:

- › wyścig może odbywać się z utrudnieniami, np. z użyciem walizek, misie mogą biec na 4 łapach, w kapeluszach itp. – zależnie od sposobu zaaranżowania wyścigu;
- › można biec po inne, przydatne Paddingtonowi akcesoria, np. kredki do rysownia, guziki do płaszcza czy foremki do piasku (wtedy należy dopasować wprowadzenie), albo po kasztany czy klocki, z których na końcu trzeba coś zbudować, np. podobiznę misia.

Paddingtonowa Szkółka Współpracy

Pakowanie walizki

Potrzebne wam będą:

walizka ze sporego kartonowego pudła lub prawdziwa walizka, która na czas zabaw z książką stanowić będzie stały przedszkolny rekwizyt.

Dodatkowo należy przygotować różne elementy bagażu (wg uznania i pojemności walizki), np. ręcznik, mydelniczka, akcesoria do mycia zębów, sweter, 2 podkoszulki, spodnie, 3 pary skarpet, klapki i inne wg uznania i możliwości (oraz pojemności walizki).

Nawiązanie do książki:

Paddington nie rozstawał się ze swoją walizką, z różnych powodów nosił w niej niemal cały swój dobytek. Oczywiście można go zrozumieć, choć nie zawsze taki bagaż był wygodny i poręczny. Co rzeczywiście warto mieć w walizce?

Przebieg zabawy:

W dowolnym momencie zabawy swobodnej para ochotników zgłasza się, by „zapakować walizkę na czas”. Wynik jest zapisywany i można go w tym samym duecie – ćwicząc wzajemne dogadywanie się i współpracę – poprawiać w kolejnych dniach. Ważne, aby wszystkie rzeczy zmieściły się w walizce i były też porządnie ułożone. Par może być dowolna ilość, dzieci też mogą zmieniać konfigurację sprawdzając z kim z grupy najlepiej współpracuje się im w zadaniu tego typu.

Ten rodzaj zadania dobrze jest poprzedzić:

- demonstracją, jak pakować walizkę, można rozrysować z dziećmi także schemat optymalnego ułożenia rzeczy w bagażu;
- warto też, by dzieci przed przystąpieniem do zadania poćwiczyły samodzielne składanie ręcznika, podkoszulka czy bluzy oraz rolowanie skarpet.

Karty pracy

1. Paddington zwiedza Londyn. Kodowanie z Paddingtonem

Wskazówki do pracy:

Przygotujcie kartę pracy „Paddington zwiedza Londyn” dla każdego dziecka. Jeśli istniałaby możliwość zafoliowania karty – byłaby ona pomocą wielokrotnego użytku. Kredki: niebieska, czerwona i zielona lub w przypadku zafoliowanych kart pisaki w wymienionych kolorach.

Nawiązanie do książki:

Paddington z państwem Brown (i na własną rękę) odwiedzał różne miejsca w Londynie. Bywał na targu, w teatrze, centrum handlowym... Wybierzmy się na spacer razem z nim.

Przebieg zabawy:

Dzieci na karcie pracy zaznaczają trasy Paddingtona zgodnie z kodem w instrukcji.

2. P jak Paddington

Przygotujcie:

Do wyboru jedną z kart pracy: „P jak Paddington” – wersja łatwiejsza z „p” na początku wyrazów lub „P jak Paddington” – wersja trudniejsza z „P” w dowolnym miejscu w wyrazach.

Nawiązanie do książki:

P to jedna z ulubionych liter misia, bo pochodzi przecież z Peru i jego imię też zaczyna się na P. Dlatego lubi kolekcjonować słowa z literą „p”...

Przebieg zabawy

Dzieci na karcie otaczają pętlami słowa, które zaczynają się na p/zawierają p.

Warianty:

- › w zależności od umiejętności dzieci i tego, co ćwiczą w zakresie sylabizowania czy głoskowania, instrukcję można jeszcze wzbogacić o polecenie typu: czerwonymi pętlami otoczcie wyrazy dwusylabowe; zielonymi pętlami otoczcie wyrazy trzysylabowe itd.
- › można inspirując się kartą pobawić się z dziećmi w pytania typu:
 - które rzeczy zmieszczą się w walizce Paddigtona?
 - do czego Paddington może wykorzystać piłkę, pudełko?
 - na ile sposobów może wykorzystać patyk?
 - jak Paddington nazwałby swojego psa?
 - narysuj, jak wyglądałyby wymarzone pantofle/parasol Paddingtona itd.

3. Kapelusz Paddingtona – nowe zastosowania

Przygotujcie:

Kartę pracy „Kapelusz Paddingtona” dla każdego dziecka, kredki.

Nawiązanie do książki:

Paddington uwielbiał swój kapelusz przywieziony jeszcze z Peru... Kapelusz był uniwersalny, bo nie tylko chronił przed deszczem i słońcem, ale mógł się też przydać np. do wylewania wody z wanny – słowem ratował życie...

Przebieg zabawy:

Dzieci na otrzymanej karcie pracy do znajdujących się tam już kapeluszy dorysowują dodatkowe elementy, tak by kapelusze zamienić w coś innego i ujawnić ich nowe zastosowania.

Po zakończonej zabawie dzieci dzielą się swoimi pomysłami, można zrobić też wystawę prac.

Warianty:

- › jeśli da się umówić z grupą na przyniesie kapeluszy do przedszkola (można też wykorzystać letnie nakrycia głowy, jakie dzieci mają w szatni) warto pobawić się w demonstrowanie ruchowo narysowanych pomysłów.

4. Paddingtonowy tangram

Przygotujcie:

Kartę pracy „Tangram” z zestawem figur dla każdego dziecka (lub na parę). Dzieci same mogą wyciąć przed zabawą swoje figury. Warto wydrukowaną (najlepiej na kolorowym papierze ksero) kartę z tangramem nakleić na sztywniejszą podkładkę (karta z bloku technicznego lub szary tył bloku). Inna wersja (o ile jest w przedszkolu taka możliwość) to zafoliowanie wyciętych figur – wtedy ich trwałość będzie jeszcze większa i mogą być pomocą wielokrotnego użytku – nie tylko do przygód z Paddingtonem.

Nawiązanie do książki:

Paddington lubił wspominać różne swoje przygody, a ponieważ nie miał aparatu ani kamery – korzystał z tangramowych figur, by zachować w pamięci różne wspomnienia.

Przebieg zabawy:

Dzieci przygotowują swoje tangramy (naklejają i wycinają), a potem na wzór Paddingtona układają określone wzory:

- › mogą to być figury dowolne (ale związane z książką) stanowiące zagadki dla innych (co to za rzecz?).
- › mogą to być zadane przez nauczyciela lub wymyślone przez dzieci akcesoria, jakie pojawiały się w książce, np. wiaderko, w którym pływał Paddington, ciasteczko z marmoladą, walizka misia, kapelusz, statek, którym przyплыła z Peru do Anglii, filiżanka na herbatę...

Warianty:

- › ułóżcie nowe ubranie dla misia, jakiś przysmak dla misia, pojazd dla misia itp.
- › ułóżcie coś, co byłoby początkiem nowej misiowej przygody i opowiedzcie nam tę przygodę.

Paddingtonowe zabawy plastyczne

1. Paddington u krawca

Przygotujcie:

różne dostępne materiały, które mogłyby stanowić „bazy” do produkcji kapeluszy, np. gazety, torebki papierowe, kwadratowe pudełka (np. po herbacie), folia aluminiowa itp., klej; zależnie od uznania elementy dekoracyjne typu farby, bibuła, wstążki, kolorowe ścinki papieru...

Nawiązanie do książki:

Paddington nie miał za wielu ubrań, jednak dbał o wygodę i własny styl. Jego ulubioną częścią garderoby był kapelusz. Zróbmy mu niespodziankę i zaprojektujmy dla niego jak najwięcej różnych nakryć głowy...

Przebieg zabawy:

Demonstrujemy (z pomocą filmu z instruktażem), jak złożyć kapelusz z papieru, folii lub innego tworzywa. Dzieci wykonują nakrycie głowy i ozdabiają je według własnej inwencji.

Warianty:

- › dzieci wybierają dowolnie podstawowy materiał i formują z niego nowe nakrycie głowy dla Paddingtona, ozdabiając je zgodnie z własnymi pomysłami.

2. Malowanie à la Paddington, czyli udoskonal ten obraz

Przygotujcie:

wydruk dla każdego dziecka (najlepiej wydruk na kartce z bloku technicznego), farby, pędzle i inne narzędzia malarskie (np. gąbki, szmatki, patyczki do uszu).

Nawiązanie do książki:

Paddington zainspirowany rozmową z panem Gruberem, niechcący zniszczył częściowo obraz pana Browna. Ostatecznie eksperymentując z wzorami i kolorami dokończył zniszczone dzieło, które dodatkowo zwyciężyło w konkursie.

Przebieg zabawy:

Dzieci otrzymują wydruk i ich zadaniem jest dokończenie dzieła. Po skończonej pracy robimy wystawę powstałych obrazów. Analizujemy, jak różnorodnie można dokończyć podobnie wyglądające dzieło.

Warianty:

- › dziecko samo maluje początek obrazu, np. w układzie poziomym na lewej części kartki, a następnie w parach przedszkolaki wymieniają się pracami, by wzajemnie dokończyć swoje obrazy;
- › dzieci eksperymentują i tworzą obraz abstrakcyjny używając do tego tylko kreskowania pędzlem lub kropkowania patyczkiem kosmetycznym lub rozmazywania.

Projekt

„Wszystkie niedźwiedzie świata”

Ogólny opis projektu:

Projekt może być zrealizowany zarówno na początku przygody z książką, jak i dopiero po jej przeczytaniu. Składa się z pięciu działań, dlatego może być rozłożony na jeden tydzień albo po kilka dni w ciągu dwóch, a nawet trzech tygodni. Projekt można także rozbudować o własne pomysły.

Celem projektu jest poszerzenie wiedzy dzieci na temat niedźwiedzi i prezentacja zdobytych informacji rodzicom za pomocą wystawy, spotkania, występu lub w innej formie ustalonej wspólnie z przedszkolakami. Punktem wyjścia do projektu jest „List od Misia Paddingtona” (znajdziesz go w załączniku).

DZIAŁANIE 1:

*czego chcielibyśmy się dowiedzieć
o niedźwiedziach?*

Pomoce:

zdjęcia niedźwiedzi wyszukane w internecie, np. niedźwiedź brunatny, panda wielka i niedźwiedź polarny.

Przebieg:

Na początek pokazujecie kilka zdjęć różnych niedźwiedzi (na komputerze lub wydruki, najlepiej kolorowe). Dzieci mają za zadanie wymyślić jak najwięcej zakończeń do pytań dotyczących niedźwiedzi:

Początki pytań są następujące:

● Ile...?	● Jaki...?	● Czy...?
● Gdzie...?	● Kiedy...?	● Dlaczego...?
● Jak...?	● Co...?	● Czym się różni...?

Podajecie po kolei początki pytań, a dzieci spontanicznie wymyślają zakończenia, które im przyjdą do głowy. Wszystkie pytania są zapisywane. Dobrze, żeby były co najmniej 3 różne pytania zaczynające się tak samo.

Dobrze, gdyby pośród pytań pojawiły się również następujące:

● Ile jest gatunków niedźwiedzi?	● Jaki niedźwiedź jest największy/najmniejszy?
● Gdzie mieszkają niedźwiedzie?	● Jak to jest tropić niedźwiedzie?
● Czym różni się ich wygląd?	● Czy można tropić niedźwiedzie?
● Co jedzą niedźwiedzie?	● Czy można udomowić niedźwiedzia?

Gdyby te pytania nie padły od dzieci, niech to będą wasze propozycje, które podacie na końcu zabawy (po co najmniej 15 minutach). Zapisujcie wszystkie pytania na dużym arkuszu papieru i wspólnie z dziećmi wybierzcie kilka, na które będą szukać odpowiedzi (max 10 pytań).

DZIAŁANIE 2:

Szukamy odpowiedzi na pytanie:

*Ile jest gatunków niedźwiedzi,
w czym są podobne i czym się różnią?*

Pomoce:

- › dostęp do strony internetowej <http://niedzwiedzie.pl/>;
- › zdjęcia niedźwiedzi, po 1 każdego gatunku w 3 kopiach;
- › podpisy – nazwy wszystkich gatunków niedźwiedzi (niedźwiedź brunatny, niedźwiedź polarny, panda wielka, niedźwiedź himalajski, niedźwiedź malajski, wargacz, niedźwiedź andyjski, baribal, niedźwiedź berberyjski);
- › kształty kontynentów;
- › mapa świata – potrzebna jako wzór;
- › karta pomocnicza „Fakty i ciekawostki o niedźwiedziach”.

Przebieg:

1. Jeśli w grupie jest co najmniej kilkanaście dzieci, podzielcie je na trzy podgrupy. Każda z nich otrzymuje zestaw zdjęć po jednym niedźwiedziu każdego gatunku. Dzieci przyglądają się niedźwiedziom – mają za zadanie przygotować się do opisywania ich wyglądu zewnętrznego, porównywania wybranych par niedźwiedzi pod względem budowy ciała, koloru itp.
2. Prezentacja pracy podgrup.
3. Używając strony internetowej (najlepiej rzucanej na tablicę interaktywną) pokazujecie zdjęcia lub opiszcie wygląd poszczególnych gatunków niedźwiedzi. Zadaniem każdej podgrupy dzieci jest odgadnięcie, o którym gatunku mowa i położenie zdjęcia właściwego niedźwiedzia przy właściwej nazwie.
4. Dzieci zliczają gatunki niedźwiedzi.
5. Z przygotowanych wyciętych kształtów kontynentów wylosujecie kształt pierwszego z kontynentów, nazwijcie go i przy użyciu karty pomocniczej „Fakty i ciekawostki o niedźwiedziach” podpowiedzcie, jakie gatunki niedźwiedzi występują na danym kontynencie. Dzieci układają odpowiednie zdjęcia na kształcie kontynentu. Uwaga! Niektóre gatunki niedźwiedzi żyją na więcej niż jednym kontynencie.
6. Dzieci w parach nakleją zdjęcia na kontynenty.
7. Z pomocą wzorcowej mapy świata dzieci nakleją kontynenty na duży arkusz papieru np. A1 lub B1.

DZIAŁANIE 3:

*Ekspert odpowiada (Co jedzą niedźwiedzie? Jaki niedźwiedź jest
największy/najmniejszy? Czy można udomowić niedźwiedzia?
Czy można tropić niedźwiedzie?).*

Pomoce:

- › nagranie video od eksperta wraz ze sprzętem do jego odtworzenia;
- › małe samoprzylepne karteczki;
- › kredki;
- › karteczka samoprzylepna z narysowanym dużym niedźwiedziem;
- › karteczka samoprzylepna z narysowanym małym niedźwiedziem.

Przebieg:

1. Poinformuj, że na część postawionych przez dzieci pytań odpowie ekspertka, biologka i pedagog – **dr Magdalena Jarzębowska z JAKU Edukacja Przyrodnicza**. Dzieci mają za zadanie uważnie słuchać i zapamiętywać, a w trakcie słuchania lub w przerwach pojawią się specjalne zadania do wykonania.
2. Odtwórz nagranie. Jako pierwsza padnie odpowiedź na pytanie, co jedzą niedźwiedzie? Po skończonym oglądaniu rozdaj dzieciom małe karteczki typu post-it i poproś, by narysowały na nich to, czym żywią się niedźwiedzie. Możecie je później przykleić na mapie świata z odpowiednimi rysunkami w rejonach występowania poszczególnych niedźwiedzi.

Uwaga!

W razie potrzeby podpowiedz dzieciom, że mięso jadane przez niedźwiedzia polarnego może być mięsem fok, morsa czy ptaka. Chociaż niedźwiedzie te są głównie drapieżnikami, latem jadają też jaja, jagody, korzenie, wodorosty, trawy, małże i mchy. Niedźwiedź brunatny natomiast je chętnie łososie i inne ryby, a także miód. Żywi się też ssakami, gryzoniami, ptakami, ptasimi jajami, owocami, nasionami, grzybami, dżdżownicami, ślimakami, a w przypadku braku innego pożywienia także trawą. Dobrze by było, aby każde dziecko narysowało inny rodzaj pokarmu.

3. Kolejne pytanie, na które odpowiada ekspert brzmi: „Jaki niedźwiedź jest największy, a jaki najmniejszy?”. Tu zadaniem zgłaszającego się dziecka jest przyklejenie przygotowanej przez nauczyciela karteczki symbolizującej rozmiar przy odpowiednim gatunku niedźwiedzia.
4. Odpowiedzi na ostatnie pytanie dzieci słuchają bez dodatkowych zadań. Na koniec zapytaj dzieci o ich przemyślenia. Np.:
 - Jak myślicie, czy w prawdziwym świecie niedźwiedź, który lubi przestrzeń, potrzebuje dużego terenu, ma niesamowite futro, dobrze czułby się w domu – nawet takim z ogrodem?
 - Wyobraźcie sobie naszego niedźwiedzia brunatnego albo innego żyjącego na wolności. Jak myślicie, co jest mu potrzebne do szczęścia? Kiedy dobrze się czuje?
 - Woli gawrę z liści, gałęzi i chłodne powietrze czy kaloryfer i leżenie na kanapie?
 - Czy zamiast świeżo złowionej ryby lub korzonków zjadłby z radością kotlet ze smażoną kapustą i to przy stole z talerza...?
5. Możesz podsumować, mówiąc dzieciom:

W literaturze mamy wiele opowieści o przyjaźni z niedźwiedziami, zwanych zresztą wtedy misiami. Jak myślicie – dlaczego? W przypadku Paddingtona znajomość zamienia się w przyjaźń, a niedźwiedź swobodnie porozumiewa się w języku angielskim z rodziną państwa Brown i innymi mieszkańcami Londynu. To piękne historie, ale jednak wymyślone przez pisarzy, a rzeczywistość jest trochę inna...

DZIAŁANIE 4:

Co wiemy o Paddingtonie?

Jakim gatunkiem niedźwiedzia może być?

Pomoce:

- dostęp do strony internetowej <http://niedzwiedzie.pl/>;
- mapa świata stworzona na poprzednich zajęciach;
- książka *Miś zwany Paddington*;
- opcjonalnie rysunki innych bajkowych i filmowych niedźwiedzi (np. *Kubuś Puchatek*, *Grizli* i *Lemingi*, *Masza* i *Niedźwiedź*, *Kung Fu Panda*...).

Przebieg:

1. Punktem wyjścia jest to, co dzieci wiedzą lub pamiętają z historii o Paddingtonie skąd się wziął u państwa Brownów? Gdzie mieszkał wcześniej? Gdzie mieszka ciocia Lucy? W jakim mieście mieszkają państwo Brownowie? Dzieci starają się odpowiedzieć na te pytania. Można im pomóc czytając ponownie właściwe fragmenty z książki.
2. Przy użyciu mapy świata wykonanej przy okazji działań 2 i 3 dzieci szukają kontynentu, na którym znajduje się. Sprawdzają, jak wygląda i nazywa się niedźwiedź tam naklejony.
3. Zapytajcie dzieci, co wiedzą z książki na temat wyglądu, usposobienia i zamiłowań żywieniowych Paddingtona. Odpowiedzi notujcie lub poproście dzieci, by je narysowały.
4. A może spróbujecie wymyślić nową nazwę gatunku dla misia takiego jak Paddington? Na przykład niezdarnik peruwiański, niedźwiedź okularowy, albo...???
5. Zapytaj dzieci, jakie inne niedźwiedzie znamy z literatury lub kresówek – dzieci podają swoje propozycje (np. *Kubuś Puchatek*, *Grizli i Lemingi*, *Masza i Niedźwiedź*, *Kung Fu Panda*...). Podobnie jak w przypadku Paddingtona dzieci próbują dopasować bajkową postać do pierwowzoru żyjącego w naturze.

Spragnionym ciekawostek o niedźwiedziach polecamy stronę:

www.niedzwiedzie.pl/ciekawostki

DZIAŁANIE 5:

*Przygotowanie do prezentacji:
Wszystkie niedźwiedzie świata*

Pomoce:

- wszystkie wypracowane do tej pory pomoce.

Przebieg:

1. Poinformujcie dzieci, że projekt dobiega końca i w planie jest pokazanie rodzicom, czego się nauczyliście. Zadaniem dzieci jest podanie swoich pomysłów, jak można to zrobić (np. wyeksponowanie mapy świata jako wystawy, zaproszenie rodziców na spotkanie, podczas którego każde z dzieci przedstawi jakieś informacje, nagranie filmiku dla rodziców jako alternatywy do zapraszania ich do przedszkola; na filmie każde dziecko zaprezentuje odpowiedzi na zadane na początku projektu pytania).
2. Wybór metody/formy prezentacji – na drodze głosowania lub losowania z wymyślonych przez nauczyciela i dzieci propozycji.
3. Stworzenie planu przygotowań.
4. Podział zadań między dzieci – losowo lub na drodze dobrowolnego wyboru.
5. Ustalenie terminu prezentacji.
6. Przygotowanie zaproszeń.

Uwaga!

Warto w ramach przygotowywania się zapoznać dzieci również z ciekawostkami na temat niedźwiedzi, które dodatkowo wplotą w swoją prezentację.

Tematy do dyskusji

O uprzejmości w różnych sytuacjach

Pomoce:

- książka *Miś zwany Paddington*, warto zaznaczyć w niej fragmenty ilustrujące uprzejmość misia, które można będzie przypomnieć dzieciom.
- Przykładowe fragmenty do wykorzystania:
 - str. 7 linijka 12 do końca strony;
 - str. 21 linijki od 1 do 9;
 - str. 31 linijki od 23 do 25;
 - str. 50 linijki od 20 do 25;

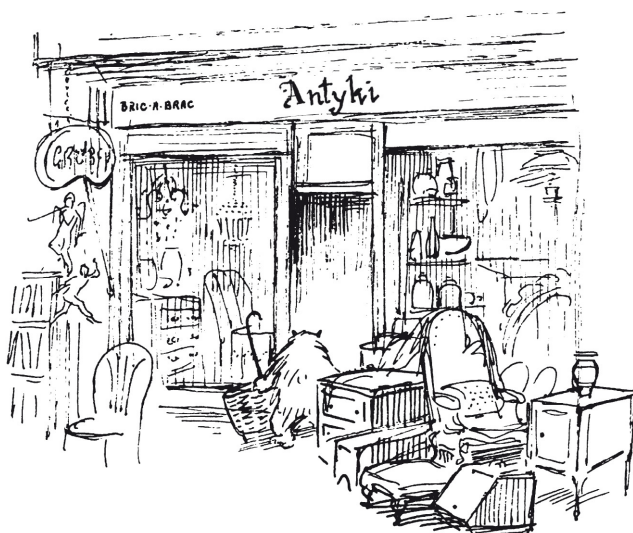
Możliwy przebieg:

1. Co to znaczy uprzejmość/jakie zachowania można nazwać uprzejmymi – dzieci z waszą pomocą próbują definiować pojęcie (za słownikiem języka polskiego PWN „uprzejmy to postępujący zgodnie z przyjętymi formami towarzyskimi/savoir-vivre, życzliwy wobec innych”).
2. Poproś dzieci, by przypomniały sobie treść książki, przygody misia i spróbowały przywołać wszystkie te fragmenty, w których Paddington wykazał się znajomością zasad dobrego wychowania (np. uchylenie kapelusza na powitanie, używanie zwrotów grzecznościowych, szanowanie potrzeb innych, sprzątanie po sobie, itp.).
3. Zadaniem dzieci jest analiza zasad dobrego wychowania po to, by stworzyły listę zasad do zapamiętania i przestrzegania w poszczególnych sytuacjach. Sytuacje mogą być takie same lub analogiczne do tych, które dotyczyły Paddingtona:
 - podczas posiłków;
 - w sklepie;
 - w komunikacji miejskiej;
 - w teatrze.

Zasady można analizować z dwóch perspektyw i przedstawić tabelarycznie: co robić, a czego unikać?

Przykłady: podczas posiłków należy używać sztućców, siedzieć przy stole na krześle...

Natomiast należy unikać siadania na tacy z posiłkiem, siadania na stole, jedzenia rękami, itp.

Podsumowanie jesieni z Paddingtonem

Paddingtonowa gra planszowa

Przygotujcie:

wydruk planszy, wydruki kart zdobywców dla każdego dziecka, pionki po 1 dla każdego dziecka, 1 kostka na każdy stolik, przy którym grają dzieci

Nawiązanie do książki:

Paddington przeżył w Londynie i w jego okolicach wiele przygód, które mieliście okazję poznać. Czy pamiętacie je wszystkie? Spróbujcie wymyślić jak najwięcej pytań dotyczących przygód Paddingtona. Wykorzystamy je do gry, w którą możemy (w ramach podsumowania) zagrać w przedszkolu lub w domu, gdzie można prosić domowników (jeśli nie czytali przygód misia Paddingtona), by zgadywali odpowiedzi. W grę może grać od 2 do 6 uczestników.

Przebieg zabawy:

Wszystkie pionki ustawione są w centralnym punkcie planszy na symbolu Paddingtona. Celem gry jest odwiedzenie wszystkich miejsc na planszy. Dzieci rzucają kostką po kolei i przechodzą na miejsce oznaczone właściwą ilością oczek. Na każdym polu czeka je pytanie związane z danym miejscem. Pytania możecie wymyślać spontanicznie, możecie również przygotować je wcześniej wspólnie z dziećmi – w ramach wstępu do gry. Będzie to doskonała okazja do podsumowania jesieni z Paddingtonem).

Przykładowe pytania:

› Stacja kolejowa Paddington:

- Co do jedzenia i picia pan Brown zamówił misiowi w kolejowym bufecie? (herbatę i ciastka)
- Jakiego rodzaju ciastka zamówił miś? (z kremem i dżemem)

› Dom państwa Brown:

- Czy dom państwa Brown posiadał ogród? (tak)
- Co było widać z okna łazienki (odpowiedzi należy szukać na str. 28)
- Czy Paddington wylewał wodę z wanny? (kapelusz)

› Dom towarowy Barkridges:

- Jakie nowe nakrycie głowy zostało zakupione dla Paddingtona w Domu towarowym Barkridges? (beret)
- Z jakiego materiału wykonany był beret? (z wełny)
- Gdzie znaleziono Paddingtona w domu handlowym po tym, jak zaginął pani Brown i Judycie? (na wystawie)

› Targowisko przy Portobello Road:

- Jak Paddington sprawdzał twardość owoców na targu? (zgniatał je łapką)
- Z czym Paddington chodził na zakupy? (z koszykiem na kółkach zrobionym przez panią Bird)
- Jak pani Bird określiła talent misia do gospodarowania pieniędzmi? (miś na wagę złota)

› Sklep pana Grubera

- Co przedstawiał obraz przed jego wyczyszczeniem? (żaglowiec)
- Co ujawniło się na obrazie po tym, jak pan Gruber zaczął go czyścić? (dama w kapeluszu)
- Za jaką kwotę pan Gruber kupił ten słynny obraz (5 szylingów)

› Teatr

- W jaki sposób Paddington poinformował państwa Brown, że nie wróci na II akt do łoża? (listownie)
- Co Paddington miał w kieszeni płaszcza i spadło to na głowę widza siedzącego poniżej? (kanapka)
- Z czym była kanapka przyniesiona do teatru przez Paddingtona? (z marmoladą)

Po podaniu poprawnej odpowiedzi na pytanie dziecko odhacza na swojej karcie zdobywcy miejsce, gdzie właśnie udało mu się już dotrzeć. Gra ma charakter losowy. Wygrywa to dziecko, któremu pierwszemu uda się wyrzucić w dowolnej kolejności jedno, dwa, trzy, cztery, pięć i sześć oczek na kostce, co pozwoli zaznaczyć każde z miejsc na karcie zdobywcy jako miejsce odwiedzone.

Autorki materiałów:

Agata Maślarz – pedagogka, nauczycielka przedszkolna, trenerka kreatywności.

Agnieszka Larysz-Ligęza – psycholożka dziecięca, trenerka kreatywności, nauczycielka języka angielskiego.

Wspólnie współtworzą Kangurowe Przedszkole przy ulicy Hofmana

w Krakowie, pracując z dziećmi w oparciu o psychopedagogikę twórczości.

illustrations copyright © Peggy Fortnum; copyright SIW ZNAK Sp. z o.o., 2021